

Vi skal tilpasse vores forsvarsstrategi til den ny slags problemer, vi ser foran os.

Det har så desværre ført til, at Danmark i mandags for første gang måtte påberåbe sig vores forsvarsforbehold. Men uanset Danmark altså ikke kan være med i disse vigtige skridt, der nu ligger foran, så er det alligevel for Venstre at se en god ting, at man i Europa opbygger og får en fælles forsvarspolitik. Amerikanske og canadiske tropper er blevet trukket ud af Europa, og det er jo fortsat situationen, at et stærkt forsvar er absolut nødvendigt for, at man har frihed til inden for sine grænser at bestemme sin egen interne politik.

Det, vi for øvrigt hørte de første år, da de østeuropæiske delegationer kom til det danske Europaudvalg, var, hvordan det, de prioriterede allerhøjest, var et stærkt forsvarssamarbejde, og det har jo nok også været det ønske, der førte til, at landene Polen, Ungarn og Tjekkiet i første omgang blev medlemmer af NATO.

Jeg vil gerne slå fast, at Venstre ønsker og er stærk tilhænger af en europæisk forsvarspolitik. Det er klart, at den sag er rykket op på EU's dagsorden efter de krige, vi har set især i Bosnien og Kosovo, og vi er tilfredse med, at forsvarspolitikken er rykket op på den europæiske dagsorden. Som europæere mener vi ikke i Venstre, at vi kan acceptere, at vi er nødt til at spørge en amerikansk præsident, om vi må få lov til at forsvare mennesker, der lever i vores egen baggård. Vi finder det ikke acceptabelt, at vi ikke kan intervenere i denne part af verden uden at spørge en mand, der lever i Nordamerika. Derfor har vi i Europa behov for vores eget forsvar.

Når jeg siger, som jeg gør, er det selvfølgelig ikke for at kritisere NATO. Jeg er sikker på, at NATO har været den væsentligste faktor for, at vi har haft fred i Europa siden 1949, og at NATO i øvrigt stadig væk er den eneste eksisterende effektive forsvarsorganisation, vi har. Det vil tage lang tid, før Europa kan opbygge noget, der er effektivt, så vi vil stadig væk have behov for NATO, og vi vil i øvrigt også have behov for NATO af en anden grund, nemlig for at sikre alliancen med amerikanerne.

Men vi kan ikke forvente til evig tid, at amerikanerne vil løse regionale problemer i Europa. I Europa må vi kunne se os selv i spejlet, og det er faktisk sådan i dag, at vi på trods af al vores velstand ikke er i stand til at forsvare vores egen baggård. Det er ikke acceptabelt hverken geopolitisk eller moralsk. Hvis vi ønsker at for-

svare vores menneskerettigheder, så har vi behov for en europæisk forsvarspolitik. Vi har set i forskellige situationer især i Eksjugoslavien, hvordan man har været nødt til at sætte magt bag ordene.

En stor del af den danske EU-debat, også den, der lige har udspillet sig, kan minde lidt om det, der foregår i den amerikanske kongres. Man er i mange partier mere optaget af at diskutere NATO end af at diskutere Europa, når vi taler forsvarspolitik. For Venstre er det vigtigt, at der ikke opstår, at der ikke er en konflikt mellem Europa og NATO, og det tror vi ikke på, fordi både EU og NATO tager udgangspunkt i menneskerettighederne og respekten for menneskerettighederne. Det er klart, at der kan være lidt forskel med hensyn til timing, med hensyn til, hvor mange tropper man skal sende af sted, hvilke typer. Den type konflikter, den type uenigheder ser vi jo allerede i dag inden for NATO.

Men det, der har været det mest ejendommelige i den danske debat, er nok, hvordan de partier og bevægelser, der allermost kritiserede NATO, altså dem, der var organiseret i fredsbevægelserne i 1980'erne, dem, der var de største kritikere af NATO, er dem, der i dag siger, at vi alene skal holde os til NATO. Det viser noget af hulheden i den danske EU-debat. Det viser noget af hulheden i den danske forsvarspolitiske debat, når hr. Keld Albrechtsen og hans venner står her og siger, at vi ikke skal have et EU-forsvar, for vi har NATO. Ja, jeg synes alene, at kombattanterne viser, at det, der bliver sagt, ikke er særlig dybtfølt.

Vi synes, det er rigtigt, at man erindrer om forsvarsundtagelsen, også selv om det ikke er strengt juridisk, som statsministeren sagde. Vi pegede allerede i sommer på en folkeafstemning, på, at de danske undtagelser er folkesager, og så nytter det altså ikke noget, at man kan hive en eller anden jurist eller en anden tekniker op, som kan forklare, på jeg ved ikke hvor mange sider, at det her nu skal ligge inden for undtagelsen. Det, der er centralt, når vi taler undtagelser, er, at det skal kunne forklares folkeligt, fordi vi skal af med undtagelserne efter en folkeafstemning.

Til sidst: For Venstre er de danske undtagelser noget, vi skal af med så hurtigt som muligt. Vi er glade for, at statsministeren i dag har sagt, at regeringen agter at gå fra en defensiv til en offensiv Europapolitik. Jeg mangler stadig væk svar på, hvad det betyder konkret, om det be-